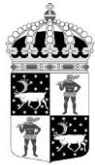

Strategi för fördelning av kulturmiljöstödet i Norrbottens län 2020-2025

Länsstyrelsen
Norrbotten

Innehållsförteckning

Inledning	2
1.1 Anslag 7:2 Bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer.....	2
1.2 Styrande regelverk, mål och dokument	2
1.3 Regionala program	3
2.1 Norrbottens kulturmiljöer	3
3.1 Utmaningar med länets bidragsfördelning	4
3.1.1 Hur ska vi möta utmaningarna?	5
4.1 Länsstyrelsens prioriteringar	5
4.1.1 Kulturmiljöprofilen ska ligga till grund för urvalet av miljöer som prioriteras.....	6
4.1.2 Jämställdhet och mångfald.....	6
4.1.3 Tillgängliga miljöer.....	6
4.1.4 Ett delat ansvar.....	7
4.1.5 Samfinansiering	7
4.1.6 Med miljö kvalitetsmålen i sikte.....	7
4.2 Prioritetsområde 1 - information och tillgängliggörande	8
4.2.1. Information	8
4.2.2 Fysisk tillgänglighet.....	9
4.3 Prioritetsområde 2 Kunskapsunderlag.....	9
4.3.1 Kunskapsunderlag för enskilt objekt/miljö.....	9
4.3.2 Kunskapsunderlag för att tillvarata kulturhistoriska värden i samhällsplaneringen..	9
4.4 Prioritetsområde 3 Vård.....	9
4.4.1 Byggnadsvård	10
4.4.2 Vård och underhåll av kulturpräglade landskap	10
4.4.3. Skötsel av fornlämningsmiljöer	11
4.4.4 Fornvård.....	11

Inledning

Det statliga stödet till kulturmiljövård (anslag 7:2) fördelas av Länsstyrelserna, på delegation från Riksantikvarieämbetet (RAÄ). RAÄ:s fördelning mellan länen sker sedan 2013 i huvudsak utifrån en fördelningsnyckel som bygger på fem förklarande variabler (antal byggnadsminnen, antal fornlämningar, befolkning, bebyggd mark, bostäder och antal besökare).

Bidragsstrategin är Länsstyrelsen i Norrbottens tolkning av regelverk, mål och visioner för hur vi ska arbeta med stödet. Strategin ska vara vägledande för Länsstyrelsens medelsfördelning i Norrbotten och omfattar en tidsperiod om minst fem år. Strategin är beslutad av Länsstyrelsen i Norrbotten, enheten för samhällsplanering och kulturmiljö 2020-02-25.

1.1 Anslag 7:2 Bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer

Kulturmiljöanslaget är det viktigaste ekonomiska verktyget för ett effektivt kulturmiljöarbete och ska användas så att det får största möjliga effekt och nytta för kulturmiljön.

Enligt bidragsförordningen får Länsstyrelsen lämna bidrag till följande insatser:

- Vård av värdefulla kulturmiljöer.
- Tillgängliggöra värdefulla kulturmiljöer.
- Ta fram kunskapsunderlag.
- Arkeologiska undersökningar vid bostadsbyggande.
- Arkeologiska undersökningar vid mindre arbetsföretag.

1.2 Styrande regelverk, mål och dokument

Länsstyrelsens fördelning av anslaget styrs i första hand av förordningen (SFS 2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer, Riksantikvarieämbetets regleringsbrev, Riksantikvarieämbetets årliga fördelningsbeslut till Länsstyrelserna och kulturmiljövårdens verksamhetsmål, men i bakgrunden finns även följande lagstiftning:

- Kulturmiljölagen (1988:950)
- Förordning (1988:1188) om kulturminnen med mera samt
- Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera.

De övergripande verksamhetsmål som riksdagen och regeringen formulerat för kulturmiljöarbetet ska fungera som ledstjärnor i arbetet med att fördela bidraget:

- En mångfald kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Därutöver fungerar Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling, samt Sveriges 16 miljö kvalitetsmål, som riktmärken för Länsstyrelsernas verksamhet i stort. För kulturmiljövärden gäller även Riksantikvarieämbetets vision för kulturmiljöarbetet 2030.

1.3 Regionala program

Utöver nationella mål och riktlinjer finns flera regionala program som är av betydelse för hur kulturmiljövårdsanslaget fördelas i länet:

- Norrbottens kulturmiljöprogram: Norrbottens synliga historia 2010–2020.
- Norrbottens fornvårdsprogram.
- Fjällägenheternas natur- och kulturmiljövärden.
- Bevarandeprogram för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden (Vårt hävdade Norrbotten).
- Det samiska kulturlandskapet Program för att bevara, bruka och utveckla samiska kulturlandskap 2015–2020.
- Klimatförändringarnas påverkan på Norrbottens kulturmiljöer.
- Regionalt utvecklingsprogram för hållbar framtid i Norrbottens län.
- Regional handlingsplan för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet. 2014–2020 Värdefulla vägmiljöer i Norrbottens och Västerbottens län.
- Broar i Norrbottens län.
- Policy för byggnadsminne i Norrbottens län, 2011.
- Kulturplan för Norrbotten 2018–2021.

2.1 Norrbottens kulturmiljöer

Några övergripande faktorer som påverkat Norrbottens utveckling genom tiderna och är viktiga aspekter av den mångfald som karaktäriserar länet, är det geografiska läget som en strategiskt viktig landsända i norr. Men också det faktum att länet är vidsträckt och glesbefolkat med stora naturtillgångar. Landhöjningens påverkan på landskapet har varit stor och påverkar fortfarande framförallt kusten och skärgården.

Länets kulturmiljöprogram identifierar tio olika kulturmiljöprofiler. Profilerna beskriver det som är karaktäristiskt för Norrbotten utifrån historiska spår och sammanhang i landskapet och bebyggelsen.

1. Före skriften, miljöer med synliga spår i form av fornlämningar som boplatser, fångstgropar, gravar med mera från den tid vi saknar skriftliga källor.
2. Samiska kulturmiljöer med variation och mångfald som visten, nybyggen, byar/storvisten, egnahem, renskötselns arbetsmiljöer, kyrkkåtor, kyrkstäder, barktäkter.
3. Jordbruk från kust till fjäll, som byar, nybyggen, fåbodar, slättermarker, kvarnar, båthus, fiskeanläggningar, bebyggelse lämningar.
4. Jakt, fiske och sjöfart i kust och skärgård, som fiskelägen, hamnar, fiske/fångstlämningar, fyrar.

5. Kyrkliga kulturmiljöer, som kyrkomiljöer, kyrkstäder, begravningsplatser, bebyggelse lämningar, minnesstenar.
6. Centralmaktens avtryck som marknadsplatser, kronomärken på stenar för fiske i älvarna, rikets gräns, gränsrösen, lappmarksgräns, odlingsgräns, städer, stadsplaner, militära boställen, regementen, befästningar, förläggningar, värn, minnesmärken från kriget.
7. Tidiga gruvor och bruk, som gruvlämningar, masugnar, bebyggelse lämningar, nybyggen.
8. 1900-talets storskaliga industrier som gruvmiljöer, kraftverkssamhällen, järnvägs miljöer, städer, tätorter, hamnar.
9. Skogsbruk, som sågverkslämningar, flottninglämningar, hamnar, skogskojor, kronotorp, tjärdalar, kolbottnar.
10. Naturvetenskaplig forskning och turism, som vetenskapliga mätpunkter, forskningsstationer, fjällstationer, turiststugor, leder.

Urvalet av miljöer täcker en bredd av olika aspekter och dimensioner i de verksamheter som representeras, till exempel spänner ”jordbruk” från kustens storbönder till nybyggarens magra åkerlappar och slåttermyrar mildals från hemgården i väglöst land.

Ett sämre belyst område är kvinnornas och barnens plats i de utvalda miljöerna. Det gäller även de människor som varit marginaliserade genom sjukdom, handikapp, fattigdom eller annat utanförskap.

3.1 Utmaningar med länets bidragsfördelning

Urbaniseringen har alltsedan 1950-talet satt sin prägel på länet med stadig ökande kontraster mellan glesbygden och de större tätorterna.

Följande problemområden kan sägas vara de mest påtagliga och angelägna att balansera vid bidragsfördelningen;

Profilområdena är gynnade i olika grad, t. ex är skogsnäringen, jakt-fiske-sjöfart och den storskaliga industrin underrepresenterade. Att vårda uttrycken för den senare är dessutom ofta väldigt kostnadskrävande. Modernare uttryck för profilområde 2–10 är generellt underrepresenterade.

Den geografiska fördelningen är skev, där särskilt Boden, Gällivare, Kalix och Älvsbyn är mindre gynnade. Generellt gäller att avstånden är stora och vägförbindelser kan ibland saknas, vilket innebär stora fördyringar i många projekt.

Det finns få projekt där kulturmiljöstödet samverkar med annan offentlig finansiering.

Det råder brist på kunniga utförare, i alla led från planering/projektering till hantverkare och entreprenörer, antikvariska konsulter och erfarna arkeologer, vilket leder till brister både vad gäller konkurrens och kapacitet.

Profilområdena behöver bättre belysas ur ett jämställdhets- och socialt mångfaldsperspektiv.

Utmaningarna har sin grund i många samverkande faktorer men den geografiska glesheten, urbaniseringens effekter, allmän okunskap om kulturmiljövärden och få allmänna och ideella aktörer är viktiga delar av bilden.

För att nå målet om en mångfald av kulturmiljöer måste vi säkerställa ett brett urval av miljöer och presentera dem på ett sätt som gör att de kan uppfattas som angelägna, begripliga och relevanta för samtiden. Så att alla – oavsett bakgrund – har möjlighet att översätta innehållet till egna erfarenheter och lära sig något nytt om sig själva och om platsen/miljön.

3.1.1 Hur ska vi möta utmaningarna?

Bidragsfördelningen startar redan när vi sprider information om stödet. Hur och genom vilka kanaler vi informerar har betydelse för resultatet. Här bör vi använda oss av såväl traditionella media som nya kanaler och ta hjälp av kommunikatörerna. Även de goda exemplen ska lyftas när tillfälle ges.

Informationen om kulturmiljöstödet ska tydligt uppmuntra till att lyfta fram de perspektiv som hittills saknats eller är mindre uppmärksammade.

Ansökningsblanketten kompletteras med frågeställningar där de sökande måste reflektera kring sociala och tänkbara mångfaldsaspekter på sitt projekt.

Våra beslut ska vara tydliga i såväl utformning som språkbruk och motiv. Motiveringarna ska förklara vad som formar det kulturhistoriska värdet, här ska också framgå om och hur sociala perspektiv haft betydelse för prioriteringen.

Vi ska uppmuntra till /initiera fler projekt med kunskapsunderlag som lyfter fler och nya perspektiv på urvalet av de miljöer som representerar kulturmiljöprofilen.

Det kan finnas anledning att (för jämförbara projekt) tillämpa en högre stödnivå i glesbygd där fastighetsvärdena är låga, än i större tätorter och stadsnära bygder där fastighetsvärdet är avsevärt högre.

4.1 Länsstyrelsens prioriteringar

Kulturmiljön är en del av vårt gemensamma kulturarv och tillhör oss alla. Kulturmiljövård handlar inte bara om det förflutna, det handlar också och framförallt om hur det förflutna om-sätts till meningsskapande och betydelse i nuet, så att vi alla kan finna något att relatera till i en kulturmiljö. För kulturmiljövården räcker det därför inte att bidra med kunskap om det förflutna. Vår viktigaste uppgift blir att främja ett levande kulturarv som ger perspektiv på samhället och dess utveckling, men även berikar människors liv och inspirerar till engagemang och deltagande i det offentliga livet.

All bidragsfördelning ska ske med sikte på att uppfylla ett eller flera av kulturmiljövårdens verksamhetsmål (se 1.2) utöver mångfaldsmålet. Mångfaldsmålet ska eftersträvas i alla projekt. Därutöver gäller nedanstående övergripande prioriteringar, vid fördelning av stöd till kulturmiljöförvaltning inom länet.

4.1.1 Kulturmiljöprofilen ska ligga till grund för urvalet av miljöer som prioriteras

Länets profil utgörs av spåren efter de verksamheter som format kulturlandskapets dominerande särdrag. Spåren är ibland uttryck för de specifika levnadsvillkoren i norra Norrland och särskiljer oss därför från övriga landet, medan andra karaktärsdrag förekommer över hela landet och är viktiga för länet som del i ett nationellt, eller internationellt sammanhang.

4.1.2 Jämställdhet och mångfald

Arbetet med kulturmiljövårdsanslaget ska så långt möjligt belysa vilka som varit delaktiga i att skapa miljöerna och vilka som verkat i dem. Vilka villkor som gällde för kvinnor respektive män, eller för barnen. Om det funnits marginaliserade grupper som levt under andra villkor än övriga, etc. Vid bidragsprioriteringen ska de underliggande frågeställningarna därför alltid vara:

- Vilken/vilkas historia bevaras?
- För vem/vilka berättar vi?
- Kan vi ana att miljön bär på berättelser om andra än de mest uppenbara aktörerna på platsen?
- För vem/vilka är kulturmiljöerna tillgängliga?
- Hur kan miljöns kulturvärden omsättas till betydelse i nuet?

Insatser som medverkar till en mångfacetterad bild av kulturarvet prioriteras. Det kan handla om att spegla mindre kända företeelser och aspekter av den aktuella byggnaden/miljön, eller lyft fram ett barn- eller kvinnoperspektiv och att göra kulturmiljöerna tillgängliga för människor med olika kulturell bakgrund.

4.1.3 Tillgängliga miljöer

I bidragsförordningen läggs stor vikt vid att de miljöer som beviljas stöd är eller är tänkta att bli tillgängliga för allmänheten. Det kan vara miljöer som nyttjas av besöksnäringen, eller väl exponerade miljöer längs viktig vägsträcka där många färdas, eller kanske en framträdande byggnad i ett tätortscentrum.

Insatser i miljöer som är tillgängliga för en vidare krets än den enskilde ägaren prioriteras. Det kan vara offentliga eller föreningsägda/-förvaltade miljöer, miljöer dit fler än ägaren har tillträde.

Tillgänglighetsaspekten innebär också att stöd i princip inte lämnas till invändiga åtgärder i privata byggnader som inte är byggnadsminnen med invändigt skydd, eller byggnader som inte är öppna för allmänheten.

Som ett led i tillgängligheten och arbetet med att sprida det goda exemplet, ska de som beviljas bidrag uppmanas att själva anordna eller delta i någon form av evenemang, som bidrar till att sprida kunskap om det goda exemplet i samband med att de får stöd.

Tillgänglighet kan även handla om information. När det gäller tryckt informationsmaterial ska det finnas en plan för hur materialet ska distribueras för att bli tillgängligt för allmänheten.

Handlar det om webbaserad information, ska materialet publiceras på en webbplats som tillhör en känd organisation, kulturinstitution eller myndighet. Det kan vara museer, sameting, kommun, organisation eller en förening. Stöd lämnas inte för material som publiceras på privata hemsidor.

4.1.4 Ett delat ansvar

Bidragsförordningen lägger stor vikt vid ägarens egeninsats och möjlighet att långsiktigt upprätthålla de kulturhistoriska värdena. Byggnader och miljöer där fastighetsägare/förvaltare visar tydligt intresse för fortsatt brukande och bevarande prioriteras. Intresset avspeglas ofta som en betydande egeninsats i form av arbete och eller kontanta medel.

Eftersom fastighetsägaren/brukaren är den viktigaste aktören i arbetet med att förvalta kulturmiljön är det viktigt att anslaget inte medverkar till att denne upplever att staten övertar förvaltningsansvaret.

4.1.5 Samfinansiering

Projekt med medfinansiering från andra anslag/aktörer prioriteras.

Att i högre grad orientera stödet till föreningar och andra organisationer skulle öka möjligheten till samfinansiering. Dessa aktörer har möjlighet få medfinansiering via andra bidrag, på ett sätt som inte är möjligt för privata fastighetsägare. De har sannolikt också bättre förutsättningar att lyfta olika perspektiv som kan gynna mångfalden.

4.1.6 Med miljö kvalitetsmålen i sikte

Miljömålsarbetets inriktning mot kulturmiljövärdena skär tvärs igenom de olika målen. Av de totalt 16 miljö kvalitetsmålen finns det nio där kulturmiljövårdsanslaget på regional nivå kan bidra till måluppfyllelsen;

- begränsad klimatpåverkan
- levande sjöar och vattendrag
- hav i balans samt levande kust och skärgård
- myllrande våtmarker
- levande skogar
- ett rikt odlingslandskap
- storslagen fjällmiljö
- god bebyggd miljö
- ett rikt växt- och djurliv.

Insatser som medverkar till att miljömålen uppnås prioriteras.

4.2 Prioritetsområde 1 - information och tillgängliggörande

Tillgänglighet omfattar både fysisk tillgänglighet i form av anpassningar för funktionshindrade, att miljön är öppen för besökare, att den ligger där många kan ta del av den och att det finns information om den.

Ett exempel på tillgänglighet ur båda dessa aspekter är den så kallad fornvården där Länstyrelsen förvaltar ca 80 fornlämningsmiljöer. Målet är att göra ett urval av länets forn- och kulturlämningar tillgängliga och begripliga för så många som möjligt. De 80 miljöerna är spridda över hela länet och representerar tillsammans alla tidsperioder som lämnat spår, men också alla de variationer av fornlämningsmiljöer som är typiska – eller unika – för länet. Slyröjning, skyltning, stigmarkering, spänger och tillgång till rastplatser är de gängse förekommande insatserna inom fornvården.

4.2.1. Information

Att kulturmiljöerna är kända är en förutsättning för det lokala engagemang som utgör det bästa skyddet. Då resurserna alltid kommer vara begränsade är kulturmiljövården beroende av medborgarnas engagemang, bland annat i form av ideella krafter som värnar, vårdar, nyttjar och utvecklar kulturmiljön. Utgångspunkten att ansvaret för kulturmiljön delas av alla förutsätter att den är känd och att det finns kunskap som kan spridas och väcka engagemang.

All information måste ha anknytning till en eller ett sammanhang med flera specifika kulturmiljöer. Ett normreflekterande inslag som lyfter nya perspektiv ska vara en självklar aspekt i alla informationsinsatser som får stöd. I större projekt bör professionell textbearbetning ingå.

Till informationsinsatser som kan få stöd hör skyltar, broschyrer eller material för hemsidor i syfte att informera om och få nya perspektiv på miljön. Den som får stöd för att skylta en miljö åtar sig att säkerställa att miljön och skylten hålls i presentabelt skick under minst fem år och ansvarar för att ta ned eller förnya utsliten skylt.

Som information räknas också utställningar om enskilda anläggningar/miljöer, lärarhandledningar inslag i seminarier, öppethus-evenemang samt publika informationsinsatser i olika restaureringsprojekt.

Även nätverksbyggande insatser i samband med vårdarbete kan räknas till informationsinsatser, om de syftar till att främja/säkerställa kulturmiljökompetens inom entreprenörsledet. Brist på kunniga utförare är stor inom framförallt byggnadsvård.

Kostnader för att utveckla hemsidor och IT-tekniska lösningar kan - med undantag för vissa tillgänglighetslösningar - inte stöttas. Likaså ryms filmproduktion och bokutgivning inte inom stödet.

4.2.2 Fysisk tillgänglighet

Stöd till fysisk tillgänglighet kan lämnas för att anpassa ramper m. m. till kulturmiljöns förutsättningar. Den grundläggande kostnaden för insatsen som sådan – det vill säga ansvaret för att tillgodose lagens krav på tillgänglighetsanpassning vilar på ägare/verksamhetsutövare.

Som tillgänglighet räknas också anpassning av befintligt informationsmaterial för funktionshindrade.

4.3 Prioritetsområde 2 Kunskapsunderlag

4.3.1 Kunskapsunderlag för enskilt objekt/miljö

Om en vårdinsats bedöms komplicerad och kräver en särskild utredning för att kartlägga byggnadens kulturhistoriska och tekniska uppbyggnad och skick, i relation till att bibehålla dess kulturhistoriska särdrag, kan stöd lämnas till detta.

Till detta insatsområde räknas även upprättande av vårdplaner/riktlinjer för skötsel och förvaltning. Här kommer samlade miljöer, kulturlandskap, kyrkstäder eller likvärdigt att prioriteras, vid sidan av skyddade anläggningar/miljöer.

Kunskapsunderlag som får stöd ska redogöra för förhållandet mellan tidssnittet i det förflutna och nuet, med målet att alla – oavsett bakgrund – ska kunna översätta innehållet till egna erfarenheter.

4.3.2 Kunskapsunderlag för att tillvarata kulturhistoriska värden i samhällsplaneringen.

Regionala och kommunala kunskapsunderlag som syftar till att ta till vara kulturhistoriska värden i samhällsplaneringen kan få stöd. Det kan handla om generella såväl som riktade underlag

Inom detta område ser vi framförallt kommuner och kunskapsinstitutioner som museer bland de sökande. Utredningar som görs inom detta område bör vara efterfrågade som underlag i den kommunala planeringen och likvärdiga sammanhang, till exempel fördjupade analyser och beskrivningar av riksintresseområden eller inventeringar/kartläggningar av utpekade områden. Inom detta område kommer vi beakta om det finns övriga finansiärer, alternativt en betydande egeninsats i projekten.

4.4 Prioritetsområde 3 Vård

Området ”vård” omfattar byggnadsvård/restaurering och skötsel av kulturpräglade landskap eller fornlämningsmiljöer.

4.4.1 Byggnadsvård

Som byggnader räknas även byggnadsverk som broar, bryggor med mera.

Bidragen till byggnadsvård prioriteras utifrån nedanstående förutsättningar:

- att byggnaden står på ursprunglig plats och ingår i en välbevarad helhetsmiljö – en ensam äldre byggnad i en för övrigt helt förändrad miljö kan endast prioriteras om den är ”unik”
- att byggnaden/miljön i stort är kvar i sitt originalutförande eller starkt präglad av en senare omgestaltning som i sig bedöms ge ett mycket högt kulturhistoriskt värde
- att förfallet inte gått så långt att projektet blir en rekonstruktion
- att närmiljön inte är på väg att växa igen eller påverkas av olämpliga markarbeten
- att de planerade insatserna är kulturhistoriskt motiverade, dvs. syftar till att bevara byggnadens tidstypiska drag och detaljer. Hit räknas i normalfallet inte rekonstruktioner och återställanden till äldre eller ursprungliga utseenden
- att projektet bidrar till att belysa mångfaldsfrågorna.

Bidrag till byggnadsvård kan sökas för arbeten som blir extra dyra på grund av kulturhistoriska hänsynstaganden, exempelvis:

- krav på material, ytbehandling eller ursprunglig teknik, dvs åtgärder som är utöver normalt underhåll, dock inte standardhöjande insatser, el eller VVS-arbeten
- bevarande av byggnadsdelar som saknar funktion
- åtgärder på byggnader som saknar funktion (så kallad överloppsbyggnader)
- krav på medverkan av kulturhistoriskt sakkunnig.

Den stödgrundande kostnaden består vanligen av mellanskillnaden mellan ett kulturhistoriskt anpassat alternativ och ett standardutförande av idag.

Inom byggnadsvård kommer de mindre gynnade inslagen i kulturmiljöprofilen att prioriteras, som skogen, jakt-fiskesjöfart och industri.

Ansökningar som omfattar arbeten där summan av faktiska kostnader) understiger 15 000 kronor beviljas inte, då den administrativa kostnaden och den antikvariska uppföljningen blir för stor i förhållande till bidraget.

4.4.2 Vård och underhåll av kulturpräglade landskap

Kulturpräglade landskap är i vid bemärkelselandskap som är påverkade av människan och genom detta berättar platsens historia. Det kan till exempel vara ett brutalt, storskaligt industrilandskap som en torrlagd älvfåra nedströms ett kraftverk, eller ett samiskt präglat landskap där spåren kan vara svåra att se för den som saknar insikt i kulturen. Skötsel av ett kulturpräglat landskap handlar framförallt om röjning och andra markvårdande insatser. De kulturpräglade landskap som prioriteras är våra kulturresevat och landskapsutsnitt med ett starkt skydd.

4.4.3. Skötsel av fornlämningsmiljöer

I de fall en förening önskar sköta om och informera om en fornlämning i sitt närområde kan Länsstyrelsen lämna stöd och instruktioner för hur detta ska utföras.

Stödgrundande åtgärder i detta sammanhang är:

- ta fram text till och trycka skyltar
- röja bort gräs och sly
- tillgänglighetsåtgärder som spångning med mera.

Den som åtar sig sköta en fornlämningsmiljö måste vara införstådd med att det är ett långsiktigt åtagande om minst fem år. Under denna tid ska både miljön och eventuellt skyltar hållas i presentabelt skick.

4.4.4 Fornvård

Begreppet ”fornvård” avser underhåll av de ca 80 fornvårdsmiljöer som skyltas och underhålls genom länsstyrelsens försorg. Arbetet upphandlas som ramavtal med privata entreprenörer i enlighet med LOU. I uppdraget ingår, tillsyn av miljöerna, eventuell slätter, slyröjning, stängsling, avstädning med mera.

Rapportserie nr 2/2020

Kontaktuppgifter

Enhet för samhällsplanering och kulturmiljö, Jeanette Aro
Länsstyrelsen i Norrbottens län 971 86 Luleå
Telefon: 010-225 50 00
E-post: norbotten@lansstyrelsen.se

Omslagsfoto

Badhuset Pontus i Luleå, Jeanette Aro

ISSN: 0283-9636

